

Szerkesztőségi Iroda:

Nagybeeskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy óra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 162. szám.

Hétfő, július 20.

A helyzet.

Nagybeeskerek, július 20.

Konstatálható, hogy maga a harci párt is érzi, mily nehéz megvédeni azt a lépését, hogy oly kormányt, amely a függetlenségi párt által egyhangulag ratifikált politikai megállapodás folytán alakult meg és vette át az ország ügyeinek vezetését: most e megállapodások ellenére hadat üzenjenek. Mindenki nagy hibának tartja ezt s restelkedve ismeri be, hogy ez az eljárás nyílt ellentétben áll a magyar nemzet férfias és egyenes karakterével. Maga az elhagyott vezér, Kossuth is kijelentette beszédében, hogy a harci párt magatartása következtében „a morális erőnek már vége van, mert a párt meg van bontva”. A harci párt több szónoka igyekezett szépítő és kendőző szavakkal kissé kellemesebbé tenni ama politikai szöveg ábrázatát, amely a mai helyzet veszedelmét, válságait s ma még ki sem számítható következményeit az ország nyakába zúdította. De ez a félénk kísérlet egy szónoknak sem sikerült.

Keresnek analóg eseteket a szabad elvű párt történetében. A szabadelvű párt egyhangú határozattal magáévá tette Széll Kálmán politikáját, a passzív rezisztenciát. Magáévá tette egyszersmind a katonai javaslatokat, az ujonclétszám felemelését. Jön azonban az új miniszterelnök, visszavonja az ujonclétszám emeléséről szóló javaslatot, a passzív rezisztencia helyébe teszi az ellenzékkel való megalkuvást. A szabadelvű párt ezt is helyesli, megszegvén azon egyhangú határozatát, hogy neki az ujonclétszám felemelése kell s hogy passzív rezisztenciával törjék meg az obstrukció ellenállását.

Az analógia azonban szerencsétlen. Mert először is az ujonclétszám felemelésének szükséges voltáról a kormány és a többség ma is meg van győződve. Sőt tovább megyünk, — meg van róla győződve maga az ellenzék is, csak hogy nem-

zeti követelések teljesítését köti ki a több regruta fejében. Maga a miniszterelnök világosan kijelentette, hogy a monarchia biztonsága és hatalmi állása miatt az ujonclétszám emelésére feltétlenül szüksége van. Az ujonclétszám felemelésének kérdését tehát se a kormány, se a szabadelvű párt nem ejtette el. Hol van itt az ellentmondás korábbi párthatározatokkal? Hol van ebben a szabadelvű párt részéről szöszegés?

Ami a passzív rezisztenciát illeti, igaz, ezt a taktikai eljárást a szabadelvű párt támogatta és mellette mindvégig kitartott. Mikor azonban Széll Kálmán visszalépésével a politikai helyzet más taktikai eljárást tett szükségessé s a javaslatok visszavonásával, az ellenzékkel való megállapodással utja nyílt a kibontakozásnak, csak természetes, hogy a párt, amely elfogadta az új vezért és annak Széll Kálmán politikája folytatásaként jelentkező politikáját, el kellett, hogy fogadja azt a módszert is, amelylyel az új kormány a parlamenti rend helyreállítására s az ex-lex állapot megszüntetésére vállalkozott.

A szabadelvű párt e magatartásában analógiát keresni annak az eljárásnak mentességére, hogy a függetlenségi párt egy része vezért, kötelező párthatározatot, adott szót, papot, csapatot, mindent elfelejtett, csak hogy a parlamenti anarchia gyászos dicsőségében tovább is megmaradjon az ország: szerencsésnek és sikeresnek ez a törekvés nem mondható.

A vita szónokai, az ellenzéki lapok minduntalan fessegetik a képviselőház feloszlatajának lehetőségét. Ex-lexben nem lehet választani, ezzel nyugtatják meg aggodó lelkiismeretüket és ezzel a bölcsőddal altatgatják el félelmüket.

Khuen-Héderváry gróf sohasem mondta, hogy a képviselőházat feloszlalni szándékozik. Érthetetlen tehát az az idegesség, amelylyel lapok és obstrukciós szónokok ezt a kérdést tárgyalják. Mulatságosnak

azonban ez a rezgönyárfaszerű félelem elég mulatságos.

Az obstrukció hősei a többségakarát elméletével szembeállították a nemzet akaratát. A nemzet velük van, a nemzet velük érez, a nemzet ítélete elsősorú mindazokat, akik az ő politikájukkal ellentétbe helyezkednek. Nemzeti ellenállásnak keresztelték el parlamenti zendülésüket s tele torokkal harsogták, hogy a nemzet megkérdése nélkül nincs joga a többségnek a nemzet-től újabb vér- és pénzáldozatot követelni.

Miért tehát a nemzet ítéletétől való borzadkozás? Miért tiltakoznak kézzel-lább a nemzet megkérdése ellen? Miért rezegnek, — ezüstlevelű nyárfák módjára — ha a képviselőház feloszlatajának gondolata — mint egy csapat fekete madár — a fejükön átrepül?

Khuen-Héderváry egyetlen szóval sem jelentette ki, hogy az országgyűlés életének fonálát elvágni készül, — de ha a nemzet helyesli a parlamenti anarchiát, a háborúpártnak magának kellene keresni a módot és alkalmat arra, hogy a nyolc hónap óta tartó nagy pörben a nemzet ítéletét mondjon. Hiszen a nemzet — úgy mondják — velük van.

A lázár földi jegyző jubileuma.

— Kiküldött tudósítónktól. —

— július 20.

Szép és lelkes ünnepet ült szombaton és vasárnap a közeli Lázár föld községe. Erdemudus körjegyzője Lafleur Péter működésének husz esztendő évfordulóját ünnepelte a község lakossága olyan melegséggel és szeretettel, mely nyomot hagy nemcsak a közpályán működő ünnepelt, de az ünneplők lelkében is, mert mikor a község vezető emberét becsüli meg a lakosság, akkor egyuttal önmagát is megbecsüli.

Az ünneplés már szombaton este kezdődött, amikor lampionos felvonulást rendeztek a község derék lakosai, akik a jegyzőt lakhoz mentek s itt

A „TORONTÁL” tárcája.

Mind a vérpadig.

André sokáig kóborolt az elhagyott utcákon, míg végre leült a Szajna partján. Tekintéssel a kis házat kereste, a hol Lucie ült, Lucie, a kedvese még a reménység s a boldogság idejéből.

Hosszu idők óta nem volt oly nyugodt, mint most. Nyolc órakor bement a vendéglőbe s olvasta a lapokat. A „Courrier de l'Égalité”-ben megtalálta az elitáltak neveit, akiket Floréal 24-én a Place de la révolutionon ki fognak végezni.

Jó étvágygyal fogyasztotta el reggelijét, az után felkelt. Belenézett a tükrőbe, meg nézte, rendben van-e a ruhája, üde-e az arca, mikor mindezzel készen volt, lassu léptekkel megindult a part mentén. A Rue de Seine et Rue Mazarin sarkán egy alacsony házikó előtt állott meg.

Ott lakott Lardillon polgártárs, a nyilvános ítélszék bűnvádloja. André ösmerte őt, még Angersből, később, mint sanscolutte-val, találkozott vele Parisban.

Csöngetett. Kis vártatva egy arc jelent meg a rácsos ablak mögött s miután a kíváncsi arc, aki nem volt más, mint Lardillon, meggyőződött a látogató jelenlétéről, egészen megjelent a kapuban s ajtót nyitott Andrénak. Virágzó, javakorbeli ember volt, villogó szemekkel, veres orral. Megjelenése éppenséggel nem árulta el könyörtelen szereplését.

Bevezette André az első szobába. Kis asztalon két teríték állott. Tyúk, sonka, hideg felvágott volt a tányérokban, melyek körül bors palackok állottak. A kandalló mellett állott egy másik asztal, ezen volt a sajt s a gyümölcs, az íróasztal meg tele volt likőrös üvegekkel.

A félig nyitott ajtón át a másik szobába lehetett látni.

— Lardillon polgártárs, egy szivességre akarlak kérni — szökt André.

— Szívesen állok rendelkezésedre, ha szíveségedem teljesítése a köztársaság érdekeivel nem áll ellentétben.

— Lardillon polgártárs, jól tudod, hogy két év óta áskálódtam a legjobb barátod ellen, azt is tudod, hogy szerzője vagyok az „Autels de la „Peur”-nek. Szolgálatot teszel a köztársaságnak, ha engem elfogatsz. Kötelességedet teljesíted csupán. De nem ez az, amire kértél akarlak. Szeretek s akit szeretek, fogságban van.

Lardillon lassan bólintott a fejével, amelylyel mintegy jelezni akarta, hogy teljesen megértette André óhaját.

— Tudom, hogy nem vagy olyan könyörtelen ember, mint aminőnek tartanak. Kérlek, Lardillon polgártárs, fogass el, csukass együvé a kedvesemmel s azután küldj bennünket Port Libre-be!

— Eh, hisz ez több, mint az élet! Itt a boldogságról van szó! A boldogságot kívánod, polgártárs!

Kinyújtott karjával a hálószoba felé intett: — Epichares, Epichares! kiáltott Lardillon. Magas, nyulánk leány jelent meg az ajtó-

ban, ingujja fel volt tűrve, nyaka meztelen volt s kokárdát viselt a hajában.

— Gyere csak ide nimfácskám!! Nézd meg jól ezt az arcot, s véd erősen a kis agyadba, hogy vissza tudj rá emlékezni. Derék ember. Jó szíve van, mint nekünk, Epichares. Követni akarja kedvesét egészen a guillotineig. Mit gondolsz, Epichares, meg lehet tagadni a kívánságát?

— Nem — válaszolt a lány s megsimogatta André arcát.

— Helyesen beszéltél istennöm, teljesíteni fogjuk óhaját. Add ide a címedet, polgártárs! Nyugodt lehetsz, holnap éjjel már a börtönben alhatol!

— Készen vagyunk?

— Készen polgártárs! Látni fogod a kedvesedet s mondj meg neki, hogy beszéltél Epichares-sel. Kívánom, hogy harag nélkül tarts meg a szivedben, a mig guillotine alá kerül.

André megköszönte Lardillon kegyét s egyben kijelentette, hogy rosszul esik neki, hogy szivességet semmivel nem viszonzhatja.

— Az egész emberiség ügye, polgártárs, ilyenért nem szoktak halálkodni.

Felkelt, keblére ölelte Epicharest.

— Ki tudja, mikor kerül ránk a sor? Addig is igyunk meg egy pohár bort polgártárs. Talán velünk tartanál az ebéden is?

Epichares tapsolt örömeiben s át akarta ölelni André-t, de az kibontakozott karjai közül s gyorsan kisurrant Lardillon házából és boldog volt, hogy óhajta teljesíteni fog.

Anatole France.

zajos ovációban részesítették a jegyzőt. A nép érzéseit Schaub János segédjegyző tolmácsolta szép beszédben s méltatta Lafleur Péter érdemeit, a melyeket husz esztendő alatt a község fölvirágoztatása körül szerzett.

Az ünnepelt meghatottan köszönte meg az esti ovációt, a mely után sikerült tüzijáték, majd lakoma következett.

A tulajdonképeni ünnepség azonban tegnap folyt le. Erre nagy számmal gyűltek össze az ünnepelt jegyző tisztelői, ismerősei és kollégái s a vendégeket vidám zeneszó fogadta érkezésükkor.

Megjelent a derék jegyző ünnepén dr. Papp Géza, a kerületnek minden iránt érdeklődő népszerű képviselője is, akit egész nap folytonos óvációval környezett a lakosság. Ott volt továbbá Hollstein Ede klekki, Fohsz György párdányi, Orsó Gáspár bégaszentgyörgyi, Czappan István ernestházi, Andrassy Zsigmond magyar-szentmihályi jegyző, Szerdahelyi Károly bégaszentgyörgyi gyógyszerész, Eisler Mihály földbirtokos Gramma Aurél igazgató-tanító, Schaub Péter segédjegyző, Görlich Antal községi írnok, Kern Zsigmondfalvai tanító s lapunk képviselőjében Somfai János.

Az ünnep délelőtt 9 órakor kezdődött ünnepi misével, melyet Hegedüs Dezső plébános végzett. Utána a vendégek a községi képviselő-testülettel a község házára vonultak, ahol díszközgyűlés volt Hollstein Edének, mint a járás legidősebb jegyzőjének elnöklésével.

Miután az elnök megnyitotta a gyűlést Eisler Mikály földbirtokos és ny. iskolaigazgató mondott lendületes beszédet, majd Hollstein Ede jegyző és Schaub Péter s. jegyző méltatták Lafleur érdemeit, a tantesület nevében pedig Gramma Aurél igazgató-tanító üdvözölte. Az üdvözléseket meghatottan köszönte meg Lafleur Péter.

A közgyűlés a jegyző érdemeit jegyzőkönyvbe iktatta, egyttal Lafleur Péter nevére 50 koronás alapítványt tett a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tanuló tanulók számára.

A közgyűlés végeztével Massong Péter, a község derék bírja átadta a képviselőtestület és a község lakosságának ajándékait, egy szép ezüst billikomot és szivarkészletet.

Ezután a jegyzőnél barátságos villásreggeli, délben egy órakor pedig a község nagyvendéglőjében lakoma volt.

A lakomán természetesen számos felköszöntő hangzott el s köztük az elsőt Eisler Mihály mondotta a királyra. Utána Schaub János dr. Dellimanics Lajos főispánt, Jankó Ágoston alispánt és Daniel főbíró közzöntötte föl, majd dr. Papp Géza orsz. képviselő mondott nagyhatalú beszédet, melynek végén Lafleur Péterre üritette poharát. Orsó Gáspár Lafleur Pétert, Lafleur Péter dr. Papp Gézát, a sajtót és kartársait, Schaub Géza Winkler Ignác uradalmi igazgatót, Orsó Gáspár Eisler Mihályt és Massong Péter bíró, Hollstein Ede a Torontált és jelenlevő képviselőjét Somfai Jánost, végül Kern Ferenc Schaub Jánost és Görlich Arturt éltette.

Lafleur Péter jubileuma alkalmából számos levélben és táviratban is üdvözölték. Így üdvözölte Ferch Rezső rudolfsgnádi jegyző, aki az üdvözlést 14 koronával bélelte meg, melyet a község fiatalágának megvendégelésére küldött, továbbá Winkler Ignác écskai urad. jószágigazgató, Vihely Géza, a torontáli jegyző-egylet elnöke, Kindl János szécsányi, Molnár János román-écskai jegyző, Welsch János csákovai tanító, dr. Nagy Dezső nagybecskereki ügyvéd, Sajovitz nagybecskereki kereskedő, Fuchs Kálmán ruszkabányai plébános, Szukk Antal nagyszentmiklósi polgári iskolai igazgató, Ambrózy László nagybecskereki kir. telekkönyvvezető, Schaub György csákovai földbirtokos és Berton Lajos ottlakai tanító.

A lakoma után a falu fiatalága tánemulást rendezett, a mikor egyttal meg is vendégtették őket s az összegyűltek jó ideig maradtak együtt a legjobb hangulatban s egy szép nap emlékével távoztak, a mely emlék egyttal a község lakosságánál is bizonyára maradandó lesz.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **Tanácsülés.** Ma délután 4 órakor a város-házán tanácsülés volt, melyről holnap számolunk be.

— **Az egyházmegye köréből.** Schradner László temesvári katonai káplán, városunk szülöttét, Nagyszébenbe plébános-helyettesnek nevezték ki.

— **Jegyzőválasztások.** Szombaton két torontáli községben volt jegyzőválasztás. Nagykomlóson, ahol 29 pályázó közül Fóris József főbíró elnöklése alatt Berecz Árpád klári jegyzőt választották meg egyhangúlag. Ó-Szentivánon pedig Tallian Emil főbíró elnöklése alatt Jonás Antal szőregyi segédjegyzőt választották meg jegyzővé.

— **Primícia.** Folyó hó 12-én tartotta Horvát-Neuzinán első szent miséjét Geröffy Miklós újonnan felszentelt áldozár, a környék papságának és nagyszámu ájtatos községnek a jelenlétében. Manuduktorként Lebovics Daniel horvát-neuzinai plébános szerepelt.

— **Halálozás.** Gausz József nagybecskereki ügyészségi tisztviselő tegnap reggel 46 éves korában meghalt. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak mély fájdalomtól megtörve tudatják a saját, valamint számos rokonaik nevében a felejtethetlen férjnek, atyának, vőnek és testvérnek Gausz József kir. ügyészségi tisztviselő életének 46-ik évében f. évi július hó 19-én reggel 1/2 órakor történt gyászos elhunytát. A felejtethetlen drága halott földi maradványai f. évi július hó 20-án délután 5 órakor fognak a gyászházból (Bakics-utca) a r. k. egyház szertartásai szerint beszenteltetni és onnan a helybeli róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent miseáldozat f. évi július hó 21-én reggel 7 órakor fog az urnak bemutatattatni. Nagybecskerek, 1908. július hó 19-én. Áldás emlékére! Béke poraira! Gausz Magdolna szül. Linder neje, Gausz József György, Gausz Mária Katica, mint gyermekek, Hambalek Franciska szül. Gausz, Beresi Katalin szül. Gausz, özv. Muljon Mária szül. Gausz, mint testvérek, Janek Magdolna, nevelő leánya, Linder Magdolna mint anyós, Hambalek József, Beresi Péter, mint sógorok.

Az elhunytat ma délután temették el nagy részvét mellett s az ügyészség tisztviselői testületileg jelentek meg a gyászszertartáson.

Kothstein János cipész, érdemes nagybecskereki polgár, ma reggel 6 órakor 53 éves korában elhunyt. Temetése holnap délután lesz.

— **A kis hid ügye.** A vashidak ügyeinek intézésére kiküldött tizes bizottság tegnap délelőtt Strosz Béla vár. főjegyző elnöklésével ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Gombos Mihály kir. mérnök, Jacoby Gábor vár. mérnök, a bizottság tagjai közül pedig Annau Ádám, dr. Pollák Győző, Puts Frigyes, Szávicz Sándor és Rigó István. Az ülésen Strosz Béla előadja, hogy a község körében panaszok merültek föl a nagy kerülő miatt. Ezt a kerülőt a növegyet ovodáján való átjárással lehetne meg rövidíteni, miért is ez irányban már érintkezésbe lépett a növegyetl s bemutatja a növegyet elnöknőjének átiratát, a mely szerint az egylet megengedi, hogy a község az ovoda udvarán át mehessen a Jókai-utca felől az átjáró hidhoz, úgy hogy az ovoda bégapárti falán ajtó törnek. A bizottság tehát megbizta a tanácsot, hogy az ovoda falán létesítendő ajtó házilag sürgősen készíttesse el. Tárgyalták azután több amerikai lakosnak azt a kérelmét, hogy a város a kocsi közlekedés megkönnyítésére kompot létesítsen. Többek hozzászólása után a bizottság kimondotta, hogy hajlandó a kompot felállítani, de csak úgy, ha a város erre nézve az engedélyt és a vámszedést megkapja. A szükséges lépések megtételével a város tanácsát megbizták. Az amerikaiak kerülojének megrovidítésére, mint már említettük, a bizottság arra kérte az ev. ref. hitközséget, hogy engedje meg az átjárást a templom telkén. Az ülésen bemutaták az egyháznak erre vonatkozó határozatát, mely szerint bizonyos föltételek mellett megengedi, hogy a telken átjárjanak, de ezek a föltételek a bizottság szerint olyan súlyosak, hogy azokat nem teljesítheti s így az átjáró nem lesz meg.

— **Eljegyzések.** Grosz Márton nagybecskereki tisztviselő eljegyezte Deutsch Malvin kisasszonyt, Deutsch József módosi kereskedő leányát. — Peron Aurél budapesti okl. gyógyszerész jegyet váltott Rittinger Katica kisasszonnyal, néhai Rittinger János földbirtokos leányával Dolácson.

— **Lelépő rektor.** A temesvári papnevelő rektora: Hemmen Ferenc preláus-kanonok lelépett rektori székéről és a káptalan új bérpalotájába költözött. A tudós kanonok tíz éven át ritka rátermettséggel volt a szeminárium rektora és távozása, mely megrongált egészsége miatt történt, széles körben nagy sajnálatot keltett. A szeminárium új rektorának dr. Engels János kanonok, egyházmegyei főtanfelügyelő és Blaskovics Ferenc apátot és orsz. képviselőt emlegetik.

— **A D. M. K. E. Nagyszentmiklóson.** Nagyszentmiklósról írják: Az a hazafias mozgalom, amelynek eszméje Szegedről kiindulva egy Délvidéki Magyar Köznevelődési Egylet megalakítását célozza, lelkes támogatásra talált Nagyszentmiklós községe körében is. A városnak a magyar nemzeti állam ideálját szívében hordozó községe nagy számmal sorakoztak a D. M. K. E. zászlója alá. Hogy a D. M. K. E. programja milyen gyorsan hódított Nagyszentmiklóson, annak élénk bizonyítéka az, hogy alig három nap alatt 69-en jegyezték be magokat Pólya Endre szerkesztő gyűjtőívén a D. M. K. E. rendes tagjai közé.

— **Kervevényezés — kessel.** Torontáltordai tudósítónktól kapott ily című hírekre vonatkozólag a következő levelet vettük:

Tekintetes Szerkesztőség! Alólírott mély tisztelettel kérem a tekintetes szerkesztőséget, hogy addig is, amíg a most hivatalból távollevő Bartha Ödön tordai jegyző ez ügyben nyilatkozni fog, a „Torontál” 159. számában megjelent „Kervevényezés — kessel” című rosszakaratu hírre vonatkozólag becses lapjában kijelenteni, hogy az nem felel meg a valóságnak. Kérésem ismételve, vagyok a tekintetes szerkesztőségnek, kész szolgája: Biczók Ferenc, rk. kántor, igazgató-tanító.

— **Rákóczi-ünnep Pancsován.** A magyar szabadsághősök legnemesebb, legideálisabb alakjának, a dicső H. Rákóczi Ferencnek emlékeztére augusztus utolsó napjaiban Pancsován is ünnepet fognak ülni. Az ünnepet a Társaskör és az itthon levő jogászok fogják rendezni. Különb, hogy minél nagyobb szabásu legyen ez az ünnep, a minthogy olyannak is kell lennie, Wolf István, a Kör buggó igazgatója minden ténylező bevon a rendezésbe. A szepnek ígérkező ünnep alkalmával le fogják leplezni a dicső magyar hős képet, melyet Faragó Lajos fest.

— **Az érettségizett ifjak figyelmébe.** A budapesti „Bölcsészethallgatók Segítő Egyesülete” erkölcsi kötelességet vél teljesíteni, midőn az elmúlt tanévben érettségizett ifjak tudomására hozza, hogy a bölcsészek száma az utóbbi öt év alatt mily arányban növekedett. 1898—99-ben volt 781, 1899—900-ban 800, 1900—901-ben 1021, 1901—902-ben 1191, 1902—903-ban 1382 rendes és rendkívüli hallgató. Ha tekintetbe vesszük ezzel szemben a tanári szükségletet, szomoruan kell tapasztalnunk, hogy roppant aránytalan a megüresedett tanár állások és végzett tanárok száma. A végzett tanárok száma oly nagy, hogy az állam tíz év alatt sem tudja elhelyezni. Jóllehet a kondícióközzvetítést egyedül a bölcsészek segítő egyesülete végzi, mégsem képes a tagok anyagi helyzetén még az egyetemen sem segíteni. Ezek és hasonló figyelembe vételét baráti szeretettel és jóakarattal köti mindazok szívére, kik a bölcsészeti pályára lépni akarnak.

— **A hideglelés ellen.** A m. kir. belügy-miniszterium egy nagyon világosan, érthetően s népies modorban megírt füzetet adott ki ezen a címen: „Hogyan óvjuk magunkat a hidegleléstől.” A füzetet számos példányban megküldte a torontáli közigazgatási hatóságokhoz is kiosztás végett. Ajánljuk az érdekes kis füzetet mindenkinek. Elmondja, ez hogy mi okozza a hideglelést, hogyan védekezzünk ellene, vagy ha már megkapott bennünket, hogyan gyógyítsuk; felsorolja a hideglelés jeleit s különféle alakjait is.

— **A törökkanizsaiak legelő illetménye.** Törökkanizsa legutóbbi közgyűlésén Barát András ottani lakos és társai azt kérték, hogy adják meg nekik az 1400 holdnyi legelő-illetményt és vezesse keresztül a község a telekkönyvi átiratást. Opreán jegyző azt indítványozta, hogy az urbéreszek telkei után járandó törvényes illetményt, ami jogosan megilleti az illetőket, adják ki a kervevényezőknek, sőt minthogy nem valami kitünő minőségű a legelő, bonifikáció címén bizonyos terület is engedtessek át az urbéri legelőből. Barát András azonban kijelentette, hogy ők nem elégszenek meg a felajánlott hányaddal (a mi a ráadással együtt 420 holdra rugna), hanem az egész 1400 holdat követelik s ha nem kapják meg szép szerével, bepörlék a községet. Tallian Béla elfogadásra ajánlotta az előjáróság indítványát s figyelmeztette a kervevényezőket, hogy elégedjenek meg a tör-

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július hó 20-án.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, július 20.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen folytatták a miniszterelnök jelentése fölött megindult vitát.

Az ülésen olyan kevesen jelentek meg, hogy két ízben konstatálták a Ház határozatképtelenségét. Harmadizben végre katalógust olvastak fel, amikor össze gyűltek annyian, hogy a tanácskozást folytatni lehetett.

A miniszterelnök programjához ma Pap Zoltán függetlenségi beszélt, természetesen ellene.

A haldokló pápa.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Rómából táviratozzák: A pápa már teljesen elvesztette eszméletét, erői egyre fogynak. Az orvosok szerint a katasztrófa közelre várható.

Justh Gyula beszámolója.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Makóról táviratozzák: Justh Gyula, Makó város országgyűlési képviselője Kossuth Ferenc, Komjáthy Béla és Kelemen Béla kíséretében szombaton este Makóra érkezett és vasárnap délelőtt beszámolót mondott választóinak. A beszámolón, a melyen Justh Gyula az obstrukció ellen foglalt állást, óriási közönség jelent meg s zajos óvációban részesítette Justh Gyulát. A szociálisták meg akarták zavarni a beszámolót és erősen rendetlenkedtek, a mire a függetlenségek nagy haragra gyultak és a szociálistákat elverték. A verekedésnél egy Benkő Antal nevű szocialista olyan súlyos sebeket szenvedett, hogy ma meghalt.

Leégett község.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mőcsa, komárommegyei nagyközségben óriási tűzvész pusztított szombaton. Délután ugyanis kigyuladt egy ház s a nagy forróságban és szélben csakhamar az egész falu lángokban állott. A pusztító elem rombolását elősegítette a vízhiány is s így aztán majdnem az egész falu a tűz martaléka lett. Leégett a templom, kétszáz ház a melléképületekkel együtt. A tűz olyan hőséget fejlesztett, hogy a templom harangjai elolvadtak. A kár óriási. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A vizsgálatot megindították.

A nagyváradi véres beszámoló.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Nagyváradról jelentik: Barabás Béla nagyváradi beszámolója alkalmával történt események ügyében erősen folyik a vizsgálat. Sélley Sándor országos rendőrfő már négy nap óta folytatja a kihallgatásokat s a vizsgálatot e héten befejezi, aztán jelentést tesz róla a miniszterelnöknek.

Nyári hajóraj Fiumében.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből táviratozzák: A magyar és osztrák hajóhad nyári hajóaja Fiuméba érkezett. Egy része, három első osztályú és tizenkét másodosztályú torpedó-naszád tegnap, másik része, három páncélos, három cirkáló és két torpedó vadászahajó pedig ma jött Fiuméba. A nyári flotta parancsnoka Kneizler tengernagy. A hadihajók öt napig maradnak Fiumében.

Szerencsétlenség a motoros-vasuton.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Aradról jelentik: Az arad-cesanádi vasutak brádi vonalán súlyos szerencsétlenség történt tegnapelőtt. Reggel 7 órakor ugyanis az Uj-Szent-Anna felől jövő motoros-kocsi, a mint a zimánd-ujfalusi állomást elhagyta, egy a pályatesten

keresztülhaladó parasztkocsit elgázolt. A kocsi Debreczeni János, Bódi Mártonné és Bódi László zimándközi lakosok ültek, kik közül Bódit a motoros-kocsi agyonmorzsolta, a másik kettő pedig életveszélyesen megsebesült.

Gyilkos asszonyok.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Véres családi dráma történt Babony községben. Lacza Mihály kerülő feleségének viszonya volt egy Petrás Lajos nevű emberrel, amiről az asszony édesanyja is tudott. Tegnapelőtt, mikor a férj hazajött, rajt érte a szerelmeseket, Petrás azonban idejekorán megugrott, mire a kerülő az asszonyokon töltötte ki haragját s mindkettőjüket alaposan elverte. A két asszony erre bosszút esküdött ellene s éjszaka álmában agyonverték. A gyilkos asszonyokat a szeretővel együtt letartóztatták, mert az is tudott a gyilkosságról.

Robbanás egy gyárban.

Budapest, július 20. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, az ottani szalma-papirgyárban veszedelmes robbanás történt. Egy szóda-regenerátor felrobbant és három munkást súlyosan megsebesített.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1903. július 18.

A készárúüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	7.20	7.40	7.80
Pestvidéki	uj	76	7.15	7.30	7.70
Bánsági	uj	76	7.15	7.30	7.70
Bácskai	uj	76	7.15	7.45	8.00
Rozs	uj	elsőrendű	70-75	6.10	6.20
		másodrendű	—	6.00	6.10
Árpa		takarmány	60-62	5.70	5.90
		égetni való	62-64	5.50	5.70
		sőrfőzésre való	64-66	0.00	0.00
Zab		—	39-41	5.70	5.80
Tengeri ó		bánsági	—	6.20	6.35
		másnemű	—	6.35	6.45

Határidő-üzlet.

Budapest, július 20. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyjából csökkentek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.14
Tengeri (júliusra)	6.37
Tengeri (augusztusra)	6.35
Tengeri (májusra 1904.)	5.12
Zab (októberre)	5.28
Rozs (októberre)	6.14

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagyikindáról: este 9 óra 58 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunnáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
Pancsovara: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunnára: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

vényes hányaddal, mert ha perre kerül a sor, belebuknak. Az eredeti felosztáskor ugyanis a mocsaras és vízállás alatt lévő terület nem képezte megváltás tárgyát, azt csak egyedül a Szerviczki-féle uradalom adta az ő zsellérjeinek; s minthogy a miniszterium semmi esetre sem egyezne bele, hogy több adassék a javasolt területnél, mindaddig, míg a kataszteri helyszínelés meg nem történik, szó sem lehet az egész terület átengedéséről. Erre azután a túlnyomó többség elfogadta az előjáróság javaslatát.

— **A hőség áldozatai.** A hirtelenül beállt tropikus hőség nálunk is áldozatot követel. Szakálhazáról jelentik ugyanis, hogy a hőség következtében két aratót eszméletlenül találtak az aratók. A községbe szállították, a hol az orvos napszúrászt konstatait, Kiss Ferenc még az este nagy kínok közt meghalt, Horr Józsefet pedig, a kinek állapota súlyos, a temesvári kórházba vitték.

— **Szövetkezeti gabonaráktár T-Kanizsán.** Mint Török-Kanizsáról írják, ott megalakult a szövetkezeti gabonaráktár. Helyiségül egyelőre a Strassburger Jánostól bére vett magtár fog szolgálni, melybe az eddig bejelentett körülbelül 2000 mázsa gabona, ugyanannyi kukorica beraktározottak. Ügyvezető magtárigazgató Neráncsics Zakó lett, becső biztosokul pedig Mathein Jozsim, Galiéna Frigyes, Karg Róbert és Strassburger Jánost választották meg.

— **Orfeum-társulat.** A Lichtenstein-féle jól szervezett orfeum-társulat Temesvárról, hol nagy tetszés mellett működött, Nagybecskerekre érkezik s itt a kaszinó-kertben több előadást tart. Az első előadás holnap este 8 órakor lesz egy korona belépődíjjal.

— **Merényilet egy gyáros ellen.** Törökkanizsáról írják: Kálmár Gyula zsanádi téglagyárosnak sok baja volt utóbbi időben gyári munkásokkal s ezek közül többen nyílt összeütközésre ragadtattak magukat, mert állítólag megrövidültek a munkabé aránya miatt, és még azt sem kapták meg rendesen, a mit a gyáros ígért. E miatt néhány munkás pénteken Molnár Miklós vezetése alatt megtamada Kálmárt s minthogy erőszakos föllépésük dacára sem volt hajlandó követeléseiket teljesíteni, rárohantak a védtelen emberre s mielőtt az segítségért kiálthatott volna, letepertek s úgy megverték, hogy veszélyes sérüléseket szenvedett. A merénylő munkások ellen, kik a megvert gyáros szolgálatát rögtön elhagyták, folyik a vizsgálat.

— **Halálos ugrás a vízbe.** Mint Pancsováról írják, Vogt János ottani cipész pénteken este 8 óra után a selyemfonodánál a Temesben fürödni akart egyik társával. Az ott kikötött tutajról ugrott a vízbe és többé felszínre sem került. Holttestét szombaton reggel találták meg.

Színház és művészet.

* **Hangverseny.** Kürschner Manó és Zsiross Dezső jó nevű fiatal művészek július 25-ikén szombaton este a „Korona”-színházban hangversenyt rendeznek.

* **Szinpártoló egyesület Nagyikindán.** Nagyikindán, mint onnan írják, a magyar színház fölrendezésére szinpártoló egyesület alakítanak. Az egyesület a jövő vasárnap már meg is tartja alakuló közgyűlését s letárgyalja az alapszabálytervezetet. Az alapszabályok értelmében az egyesület célja a közönség nemesebb szellemi szórakozásának, a színházlátogatások megkedveltetése, általánossá tétele s ezáltal a magyar kultúra előmozdítása. Az egyesület tagjai vagy alapító vagy rendes tagok. Alapító tagok azok, kik egyszerűsmindenkorra 40 koronát fizetnek, rendes tagok, kik ilyenkor az egyletbe belépnek. A rendes tagoknak egy korona tagdíjat kell fizetni s azonkívül kötelesek évenként legalább 12 színházi előadásra bérelni.

* **Színház Törökbecsén.** Törökbecsén Kunhegyi társulata szombaton tartotta első előadását, amikor a „Libapásztor” című operett került színre. Kunhegyi társulata, mint lapunknak írják, jól szervezett és jeles erőkből áll. Már az első előadásnál is a közönség kedvencei lettek Molnár Béla, Guthi Sarolta, Kunhegyi s az öreg Leówey. Tegnap vasárnap „A postás fiu huga” került színre nagy hatással s a repertoír többi darabjai is jó színházi szezont ígérnek a törökbecseieknek.

* **Színházi vonat.** A vidéki közönség számára érdekes újítás készül. Zilahy Gyula színházgázgató közbenjárására az arad-cesanádi vasutak igazgatósága színházi vonatot fog járatni. A vonatot egyelőre a nyári szezonra állandósítják olyképpen, hogy 7. fél 8 órakor érkezik meg Aradra és fél 11—11 órakor indul vissza. A közlekedést a harmadik motor-kocsi fogja lebonyolítani. Az arad-cesanádi vasutak igazgatósága már a jövő hét végére kilátásba helyezte az első színházi vonat megindítását.

Üzlet-áthelyezés.

Használja fel minden ember az alkalmat olcsó bevásárlásra. Üzletem áthelyezése miatt tetemesen leszállítom a legújabb divatárakat, u. m.:

Férfi szalma- és nemez-kalapokat, bőrcipőket, nyakkendőket, harisnyákat stb.

Női divatárakban: Blousokat, alszoknyákat, női fél- és magas cipőket, napernyőket, fürdő-kabátokat stb.

PETZ ANTAL

női- és férfi divatkereskedő
Nagybecskerek.

(586-10.3)

Augusztus 1-től kezdve a Torontáli bank ujonnan épült palotájában.

Augusztus 1-től kezdve a Torontáli bank ujonnan épült palotájában.

Augusztus 1-től kezdve a Torontáli bank ujonnan épült palotájában.

1779/903. sz.

589-3.3

Hirdetmény.

Antalfalva község előjárósága ezenel közhírré teszi, hogy az antalfalvai kir. járásbíró, valamint telekkönyvi hatóság elhelyezésére egy nagyobb szabású épületet szándékozik felépíttetni, mely épületnek felépítési munkálatainak vállalkozónak leendő átadása céljából folyó évi augusztus hó 5-ére délután 4 órára versenytárgyalást tűz ki.

Az építkezési tervek és költségvetés a községi jegyző irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők, megjegyztetik azonban, hogy a tervekben módosítások történtek, a mennyiben az alapincézés és a felesleges díszítések elmaradnak, valamint az árnyékszékek is egyszerűsítettek. A téglat és cserepet a község adja.

A költségelirányzat 106.000 korona, melynek 10%-a mint óvadék vagy készpénz, vagy értékpapirokban a zárt ajánlatokhoz csatolandók és Antalfalva község előjáróságához címezve a versenytárgyalás napján délután 4 órakor adandók be.

A versenytárgyalás napján a zárt ajánlatok felbontását megelőzőleg szóbeli árlejtés fog tartatni.

Antalfalván, 1903. július hó 16-án.

Mesterovits Pál, Petrik János,
jegyző, bíró.

521. végrh. sz. 1903.

590-1.1

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. ker. és váltótörvényszéknek 1903. évi 51.648. sz. végzésével Horváth Lipót dr. budapesti ügyvéd által képviselt Weisz Károly és t. cég felperes részére Grcsits J. cég alperes ellen 93 kor. 58 fillér tokekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 1280 koronára becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. bíróság 1903. V. 734 2. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes üzletében Nagybecskereken leendő megtartása határidőül 1903. évi július hó 23. napjának d. e. 8 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt nyomdagép, italok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztásák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagybecskereken, 1903. évi július hó 8. napján.
Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Ozora község képviselőtestülete 67/903. kgy. sz. határozatával kimondotta, hogy a község háza előtt egy ártézi kutat furat.

Felhivatnak azon vállalkozók, kik a kut furására vállalkoznak, hogy ebbeli ajánlatukat eddigi működésük ismertetése mellett 200 korona bánatpénzzel ellátva Ozora község előjáróságára címezve 1903. évi augusztus 20-ig adják be, mert később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatban világosan kiteendő a kut furásának ára az anyagszállítással együtt, ugyszintén az is, hogy a sikeres furásért vállalkozó jót all-e vagy sem és ha a furás sikertelenség esetében abba marad, követel-e fizetést vagy sem.

Ozoran, 1903. évi július hó 15-én.

Rehák,
jegyző.

587-3.3

Orpheum-társulat,

mely e hóban Temesvárott, a „Koronaherceg“ szállóban 16 előadást tartott, holnap, július 21-től kezdve a kaszinó kertjében tart néhány napon át előadást.

Belépődíj 1 korona.

Kezdődik mindenkor este 8 órakor.

Számos látogatásért esedez (593-3.1)

Lichtenstein,
igazgató.

Marcoin,
kaszinó-vendéglős.

762/1903.

592-3.1

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmegye törvényhatósága által jóváhagyott, az 1903. évi költségterv értelmében Partos községben a község háza tetőzetének áttakarása s egyéb javítások, valamint a községi órház tetejének felemelése s egyéb javítása 820 korona erejéig foganatosítottatik.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen munkálatot elvállalni óhajtják, miként erre vonatkozó írásbeli ajánlataikat 3 héten belül, vagyis 1903. évi augusztus hó 8-ig alulirt előjáróságnál adják be, mert a később érkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az árlejtési feltételek a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, vállalkozók kötelesek ajánlatukhoz az előirányzott összeg 10%-át készpénzben vagy értékpapírban csatolni.

Partoson, 1903. évi július hó 18-án.

Hajnal Manó,
jegyző.

Sotor Péter,
bíró.

1216 II. 1903. számhoz.

591-3.1

Hirdetmény.

A módos-dettai tvh. közút 40-41 km. szakaszán levő Temeshid vámszedési joga folyó évi szeptember hó 1-jétől 1906. évi szeptember hó 1-ig bérbe fog adatni.

A fentemlített bérbeadás biztosítása céljából folyó évi augusztus hó 10-ik napjának délelőtti 11 órájára a torontálmegyei kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi bérbeadás elvállalására vonatkozó s az ajánlati költség után számított s a részletes feltételekben előirt 5 százalékos bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó részletes feltételek és szerződési minta a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1903. július 15-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:

Faur,
kir. főmérnök.

17.674/1903. I. szám. Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Szentés állomásán levő pályavendéglő bérletére ezenel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1903. évi november hó 1-ével kezdődik és tart azon időponttól számított öt éven át vagyis 1906. évi október hó 31-ig.

A bérleti feltételek, valamint az ételek és italok árjegyzéke az alulirt üzletvezetőség I. osztályában a rendes hivatalos órák alatt, hétköznapokon délelőtti 8 órától délután 2 óráig megtekinthetők, vagy kívánatra postán megküldetnek, miért is az ajánlattevőkkel feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 1 koronás bélyegű és „Ajánlat a szentesi pályavendéglő bérletére a 17.674/1903. számhoz“ felirattal elhatott borítékba zárt, lepecsételt s két tanu előtt aláirt ajánlatok a vonatkozó okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, iparengedély, stb.) együtt 1903. évi augusztus hó 12-én déli 12 óráig az alulirt üzletvezetőség általános (I) osztálya főnökénél nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 kor., azaz egyszáz korona készpénzben vagy állami letételekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1903. évi augusztus hó 11-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál leteendő.

A bánatpénz letétele az ajánlatban megemlítendő, de a letételről nyert pénztári letéjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett, valamint a távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérösszegre való tekintet nélkül szabadon történik. Arad, 1903. évi július hóban.

(3-3)

Az üzletvezetőség.

Utánnyomás nem díjaztatik.)

● A „Torontáli“ kiadóhivatalában ●

kapható

Somfal Jánosnak

Kutyavár

és más apróbb históriák

című könyve.

melyet úgy a sajtó, mint a közönség nagy elismeréssel fogadott.

Ára:

● füzve 3 kor. = kötve 5 kor. ●

(524-x.26)